

PRICA:	Crni ovan
DRŽAVA:	Hrvatska
DOB:	6-9
MATERIJALI:	Računalo Ploča Papir Olovke Bojice
CILJEVI POUČAVANJA:	Objašnjavanje značenja I vrijednosti priče Ilustracija priče. Dramatizacija priče.
METODE:	Slušanje Stvaralačko pisanje Slikanje
AUTORI:	Osnovna škola "Josip Pupačić"

Crni ovan

Kad udari litnja žega pa gori nebo i kamen i ništa više u suvoj zemji ne reste svi iđu Cetini. Uz Cetinu su i za najžešći vrućina ledine zelene, a šta si posadijo možeš zalivat do mile voje. Živina se ladi u ladovini i napoji na Cetini i potoku. A popodne kad je živina već sita i leži, a vrućina popusti, dica bi učila plivat. Didovi bi ji zavezali konopčićon da ji voda ne odnese pa je tako malo po malo svako dite naučilo plivat.

Cetini se dolazi ranon zoron, prije vrućine. Kako se diže sunce na nebu nije lako radit ni tako blizu vode. Svi čekaju čut zvono koje se ne čuje s Crkve iz sela (jer je poje duboko u kanjonu), nego se čuje od crkve s druge strane Cetine di je blaži kanjon, a crkva na visokoj stini, iznad Studenaca, pa se vidi i čuje svugdi uokolo. To zvono označava najvažniji dio dana. Rađa se prikida, judi se krstu, onako umorni od truda i kopanja. Žene od branja jabuka i trišanja.

Zvoni podne. I strašno jako se čuje zvono, ko da je iznad glave. Svi zvukovi odjedanput zamuknu i samo ta jaka zvonjavina prikrije kanjon i poje uz Cetinu.

E baš u tom trenu triba sist oko panja, prikrstit se i ručat. To svi znaju i niko ne smi postupit drukčije. Sva dica odavno znaju kako je opasno ne učinit u to vrime baš tako. Ne znaju zašto, to se ne govori...A svi znaju...

Uvik među dicon ima oni koji ne volu slušat šta im se govori. Tako i ovde od puno dice, baš on, mali Josip je mora radit onako kako je on tijo. Ne samo da nije sijo i prikrstio se, nego je, što je najgore, otiša još dok je zvonilo podne pravo u Cetinu. Mislijo je kako mu mater govori ako ode vruć u Cetinu da će ga puntat ili uvatit grč pa se utopit. To mu se činilo ko neka priča za malu dicu.

Malo je nogon zagazijo i gleda u vodu, skinijo se i tio okupat...A onda je diga pogled... Na srid Cetine leži crni veliki ovan. Oči crne ko noć svjetlucale se od sjaja vode i sunca u tom vedrom, vrućem litnjem danu. Rogovi crni, veliki i savijeni ko neke dvi velike debele kjuke. A crno runo se svjetluca od kapi koje vrcaju priko brzaca na Cetini. Leži ovan i gleda maloga. On, zanimio od stra, pa nije moga dozvat ćaću ni mater ni starijeg brata... I dok je tako sta bez glasa nije moga ni mislit ni micat se. Ovan na sri Cetine i daje mirno leži i gleda ga strašnin pogledon. U dilu razuma koji mu je osta, sitio se kako bi čujo priču na kominu, zimi, kad su stariji mislili da spava, a on sam mislijo da sanja, kako onaj ko u podne ugleda ovna na Cetini mora bit brži od njega i doć kući, stat u kući i ne izlazit tri dana i tri noći, inače mu nema života!

Sitijo se kako bi govorili da će onaj ko ga vidi poludit ili umrit. A od oni koji su ga dosad vidili samo jedan uspio doć kući. Svi drugi su došli do Velike ploče (po puta do Cetine) i tu su ji našli.

Sve je drugo u tom trenu zaboravijo samo se toga sitijo, i čin su ga noge, onako treskave od stra, poslušale poletio mali po konja na ledinu, i gol zajašio pa tiraj konja uzbrdo. Tira ga je krikovima i konopon. Nije se usudijo pogledat je li onaj ovan za njen krenijo. Zna je, ako ga još jedan put pogleda u oči onin strašnin pogledon da svakako neće to priživit. Leti konj, na toj strašnoj žegi, moka a Josip leden od stra koji ga nemilice trese. I ježi mu se koža po leđima jer je siguran da je ovan iz njega. Najveću uzbrdicu su prošli i već bili blizu kuća, kad je starac koji je iša s potoka kući ugleda taj prizor!

Kad je ugleda konja s kojeg se para u sri lita u sri podne diže i u toj pari golog momčića koji je modar od stra i kriči i tira konja. Poplašio se starac i mislio kako neka zla sila trči prema kućan. Odlučio zaustavit zlo pa sta nasrid prašnog puta i diga obe ruke u zrak. U jednoj ruci mu šćap , drugon se prikrstijo i zavika ne bi li odvratio to što leti u pari i prašini, od zaseoka. Kad je on zavika, izbezumjeni, pristravjeni konj poleti još brže jer je osjetio da je blizu njegova pojata i da je mukan sigurno kraj. Taj galop konja se čujo puno

prije nego je konj doša do pojate, pa Josipov stric izađe pogledat kakva je to buka u podne. Ima je šta vidit. I on je na prvu promisljio kako nika zla sila dolazi. Kad malo boje pogleda, uz zadnju uzbrdicu do kuće leti njihov konj a na njemu mali. Zva je on konja imenom da se zaustavi, ali konj onako umoran i poplašen nije sta ni na poznati glas. Nego s uzbrdice put pojate. A stricu prođe kroz glavu kako je za ulaz na konju u pojatu Josip već prevelik, taman za glavu. Brzo se okrene stric i zgrabi Josipa sa konja a konj taman ispod parapeta uša na svoja jasl. Da je stric malo zakasnijo , Josip bi pravo glavon u parapet u onoj brzini...

Spasijo je stric Josipa. Nije Josip izlazijo iz kuće tri dana i tri noći. Sluša je sve šta su mu rekli da mora. Zna je zašto, kad zazvoni podne triba sidit ispod zida u ladu, prikrstit se, ručat i odmorit i ne ić do vode.

AKTIVNOST

Pripovjedač će pročitati priču pokazujući fotografije i ilustracije crnog ovna i rijeke Cetine putem Microsoft PowerPointa (ili nekog drugog digitalnoga alata). Nakon čitanja, učenici će raspravljati o priči, etičnosti i moralnim vrijednostima.

Pitanja za razumijevanje:

- Kako bi opisao Josipa? Sluša li uvijek tuđe savjete?
- Slušaš li i ti savjete drugih ljudi i slijediš li pravila?
- Slijediš li pravila bez preispitivanja istih?
- Je li Josip vjerovao u Boga?
- Zašto nije izmolio molitvu kad je začuo crkvena zvona?
- Je li se bojao Božje kazne?
- Bi li se ti preplašio/preplašila da si bila na Josipovom mjestu i začuo/začula zvona??
- Je li Josip ručao? Zašto nije? Gdje je otišao?
- Je li se sjetio majčinih riječi o rijeci? O čemu ga je uvijek upozoravala?
- Što je Josip ugledao na rijeci? Je li bio prestrašen? Bi li se ti preplašio/preplašila??
- Ponašamo li se razumno kad smo preplašeni nečim/nekim?
- Postoje li situacije kad je dobro da osjećamo strah?
- Može li biti dobrim ako ponekad ne poslušamo tuđe savjete ili upute?
- Kako je Josip pobjegao od ovna? Je li se osvrtao?
- Tko mu je spasio život od sigurne smrti?
- Je li Josip počeo vjerovati u priče?
- Je li Josip počeo slušati roditelje??
- Što bi ti učinio/učinila na Josipovom mjestu? Kako bi reagirao/reagirala?

AKTIVNOST

Oluja misli (ovan)

Formiramo grupe učenika (3-5), djeca pišu svoje ideje na papir.

Ovan dođe na rijeku Cetinu baš u vrijeme kad zvona zvone za podne, a ti ih začuješ ...

Koje moći ovan ima...?

Kako se glasa?

Gdje živi?

Gdje odvodi uhvaćenu djecu?

Kako izgleda njegovo stado?

Dobio je svoje moći....?

AKTIVNOST

Budimo kreativni!

Djeca mogu odabrati zadatak

- Završi ovu priču s drukčijim završetkom. Što se moglo dogoditi da je Josip nije bio prestrašen?
- Napiši istu priču, ali sada si ti glavni lik. Što bi ti učinio/učinila

Odgovore čitate pred drugim učenicima u razredu.

AKTIVNOST

- Na temelju priče, izdvoji neke dijelove i ilustriraj ih. Svoj rad prikaži pred razredom.
- Napravi zagonetku. (rješenja: crni ovan, janje, strah)